

Læreplan i trevare- og bygginnredningsfaget Vg3 / opplæring i bedrift

Fastsatt som forskrift av Utdanningsdirektoratet 21. februar 2008 etter delegasjon i brev av 26. september 2005 fra Utdannings- og forskningsdepartementet med hjemmel i lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 3-4 første ledd.

Gjelder fra 01.08.2008

Formål

Trevare- og bygginnredningsbransjens sentrale arbeidsområder er produksjon av vinduer, dører, trapper og andre innredninger av tre. Faget har utviklet seg fra et tradisjonelt håndverksfag, "snekkerfaget", til en industri med utstrakt bruk av maskiner og utstyr og bruk av moderne datateknologi. Trevare- og bygginnredningsfaget skal forene tradisjonell håndverkskompetanse med moderne teknologi. Trevarebransjen utnytter skogen som råstoffkilde, og faget skal bidra til en bærekraftig utvikling.

Opplæringen skal bidra til kompetanse på produksjon av vinduer, dører, trapper og ulike faste innredninger som skap, kjøkken og bad. Videre skal opplæringen bidra til kompetanse på materialhåndtering, bruk av maskiner, sammensetnings- og monteringsarbeider og overflatebehandling.

Opplæringen skal også fremme kreativitet, gode arbeidsvaner og evne til kommunikasjon med kunder, kollegaer og andre samarbeidspartnere. Opplæringen i faget skal ivareta kravene til helse, miljø og sikkerhet.

Fullført og bestått opplæring fører fram til svennebrev. Yrkesbetegnelse er trevaresnekker.

Struktur

Trevare- og bygginnredningsfaget består av to hovedområder. Hovedområdene utfyller hverandre og må ses i sammenheng.

Oversikt over hovedområdene:

Årstrinn	Hovedområder
Vg3 / opplæring i bedrift	Produksjon Bransjelære

Hovedområder

Produksjon

Hovedområdet handler om produksjon av ulike typer trevareprodukter. Det omfatter også mottak, lagring og valg av materialer til ulike produksjonsoppgaver. Valg, bruk og enkelt vedlikehold av maskiner, verktøy og utstyr står sentralt. Videre inngår sammensetting av produkter, montering av beslag og tilpassing av andre typer materialer. Riktig oppbevaring og bruk av kjemiske produkter samt overflatebehandling inngår også. Helse, miljø og sikkerhet, ergonomi og kildesortering står sentralt.

Bransjelære

Hovedområdet handler om kvalitetsstyringssystem. Det omfatter også tegning, tegningsforståelse og produktutvikling. Fagets historie og plass i samfunnet inngår også. Bruk av digitale verktøy til planlegging og produksjon hører med til hovedområdet.

Grunnleggende ferdigheter

Grunnleggende ferdigheter er integrert i kompetansemålene der de bidrar til utvikling av og er en del av fagkompetansen. I trevare- og bygginnredningsfaget forstås grunnleggende ferdigheter slik:

Å kunne uttrykke seg muntlig og skriftlig i trevare- og bygginnredningsfaget innebærer å kommunisere med kunder og andre samarbeidspartnere. Det innebærer også å kunne dokumentere arbeidsprosessene fram til det ferdige produktet. I tillegg vil det si å kunne diskutere og vurdere faglige løsninger og arbeidsprosesser.

Å kunne lese i trevare- og bygginnredningsfaget innebærer å finne fram i relevant faglitteratur, regelverk og standarder. Det innebærer også å forstå innholdet i og bruke spesifikasjoner, monteringsanvisninger, tegninger, produktbeskrivelser og arbeidsbeskrivelser.

Å kunne regne i trevare- og bygginnredningsfaget innebærer å beregne tid og pris og å beregne vekt, areal, volum og mengder. Det innebærer også bruk av målestokk og beregning av vinkler og dimensjoner.

Å kunne bruke digitale verktøy i trevare og bygginnredningsfaget innebærer å bruke digitale verktøy i forbindelse med planlegging, produksjon, dokumentasjon, kvalitetssikring og kommunikasjon. Det innebærer også bruk av slike verktøy til programmering, bildebehandling, måling, beregning og tegning.

Kompetansemål

Etter Vg3

Produksjon

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- planlegge, gjennomføre og vurdere eget arbeid
- foreta risikovurdering og utføre arbeidet i samsvar med gjeldende regelverk for helse, miljø og sikkerhet
- utføre mottakskontroll, håndtere og lagre råvarer og materialer med henblikk på kvalitet og økonomi
- måle fuktighet for relevante trematerialer og vurdere egnethet med tanke på sluttproduktet
- velge råvarer og materialer til ulike produkter og produksjonsoppgaver
- vurdere kvaliteten på ulike råvarer og materialer
- velge, stille inn og bruke verktøy, maskiner og tilhørende sikkerhetsutstyr
- utføre enkelt vedlikehold av verktøy, maskiner og utstyr
- utføre enkle programmeringer og lage komponenter ved bruk av digitalt styrte maskiner
- håndtere og oppbevare kjemiske produkter i samsvar med gjeldende regelverk
- sette sammen bedriftens produkter
- forbehandle og overflatebehandle ulike produkter
- emballere og klargjøre produkter for transport
- kildesortere og håndtere avfall etter gjeldende regelverk
- utføre arbeidet i tråd med ergonomiske prinsipper

Bransjelære

Mål for opplæringen er at lærlingen skal kunne

- gjøre rede for fagets utvikling og plass i samfunnet
- gjøre rede for innholdet i relevant nasjonalt og internasjonalt regelverk som gjelder kundens rettigheter og plikter, herunder regler om klageadgang
- dokumentere arbeidet i henhold til tegninger og kravspesifikasjoner
- gjøre rede for prosessen for produktutvikling
- utføre arbeidet i samsvar med gjeldende regelverk og kvalitetsstyringssystem
- bruke digitale verktøy til tegning og konstruksjon og overføre tegningene til digitalt styrt maskiner
- gjøre rede for ulike typer impregneringsmetoder og overflatebehandlingsmetoder

Vurdering

Vg3 trevare- og bygginnredningsfaget

Bestemmelser for sluttvurdering:

Hovedområder	Ordning
Produksjon	Alle skal opp til svenneprøven, som normalt skal gjennomføres innenfor en tidsramme på åtte virkedager.
Bransjelære	Alle kandidater som ikke har fulgt normalt opplæringsløp, må ha bestått eksamen på Vg3-nivå i lærefaget. Eksamen utarbeides sentralt og sensureres lokalt.

De generelle bestemmelsene om vurdering er fastsatt i forskrift til opplæringsloven.